

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«21» жовтня 2021 року,
протокол № 2.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

«21» жовтня 2021 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«КУРОРТНА СПРАВА»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування
денної форми навчання

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат економічних наук
«24» вересня 2021 року

_____ Петро СЕМ'ЯНЧУК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«28» вересня 2021 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
«28» вересня 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
«29» вересня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	4
	1.2.	Лекції	–	5
	1.3.	Семінарські (практичні) заняття	–	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	10
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	11
	1.6.	Підсумковий контроль	–	12
2.	Схема нарахування балів		–	13
3.	Рекомендовані джерела		–	15
	3.1.	Основні джерела	–	15
	3.2.	Допоміжні джерела	–	16
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	21

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак)		Лабор	Ін.зав.	СРС		
1.	Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі	12	2	2	-	-	8
2.	Організація санаторно-курортної справи	12	2	2	-	-	8
3.	Основи медичної кліматології та лікувальної фізкультури	14	2	3	-	-	9
4.	Основи бальнеології і термотерапії	14	2	3	-	-	9
5.	Основи грязелікування, лікування глиною і піском	14	2	3	-	-	9
6.	Фітотерапія, апітерапія, преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	14	2	3			9
7.	Санаторно-курортне господарство у Світі	14	2	3			9
8.	Курортний комплекс України	14	2	3			9
9.	Охорона курортних комплексів від виснаження і забруднення	12	2	2			8
	Усього	120	18	24	-	-	78

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Денна форма
1.	Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі	2
1.1.	Курорти: поняття, функції, види, інфраструктура	
1.2.	Курортна справа як елемент охорони здоров'я напрям лікувально-оздоровчого туризму	
1.3.	Курортологія: визначення, завдання, напрямки	
1.4.	Базовий понятійний апарат Курортології	
2.	Організація санаторно-курортної справи	2
2.1.	Організація санаторно-курортного обслуговування	
2.2.	Стратегічні підходи до розвитку курортів в Україні	
2.3.	Завдання державної політики розвитку санаторно-курортної галузі в Україні	
2.4.	Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.	
3.	Основи медичної кліматології та лікувальної фізкультури	2

3.1.	Поняття та завдання медичної кліматології	
3.2.	Типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини: адаптація, акліматизація, загартовування	
3.3.	Основні методи кліматотерапії	
3.4.	Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур	
3.5.	Курортні ландшафти та їх використання в рекреаційних цілях	
3.6.	Рухова активність в умовах курорту	
3.7.	Основи лікувальної фізичної культури (ЛФК)	
3.8.	Форми занять ЛФК	
3.9.	Масаж у комплексі санаторно-курортного лікування	
3.10.	Основні види масажу	
4.	Основи бальнеології і термотерапії	2
4.1.	Лікувальна дія прісної води на організм людини	
4.2.	Гідротерапія	
4.3.	Визначення та основні поняття бальнеології	
4.4.	Основні методи бальнеологічного лікування	
4.5.	Бальнеотехніка: предмет, завдання, технологічні схеми	
4.6.	Термотерапія: поняття, сутність, різновиди	
4.7.	Парафінолікування	
4.8.	Озокеритолікування	
4.9.	Лікування нафталанською нафтою	
4.10.	Лікувальна дія пари	
5.	Основи грязелікування, лікування глиною і піском	2
5.1.	Лікувальні грязі: поняття та класифікація	
5.2.	Особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини	
5.3.	Методики проведення грязелікувальних процедур	
5.4.	Цілющі властивості й хімічний склад глини	
5.5.	Види лікувальної глини та їх використання в курортній практиці	
5.6.	Глинотерапія (болусотерапія)	
5.7.	Псамотерапія	
6.	Фітотерапія, апітерапія, преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори	2
6.1.	Фітотерапія: поняття, лікувальні форми	
6.2.	Апітерапія: лікування медом і продуктами бджільництва	
6.3.	Цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини	
6.4.	Фізіотерапія: поняття і сутність	
6.5.	Штучні фізичні фактори, що використовують у курортній лікувальній практиці	
6.6.	Методи апаратної фізіотерапії	
6.7.	Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування	
7.	Санаторно-курортне господарство у Світі	2
7.1.	Зародження і розвиток курортів у Світі	
7.2.	Основні типи курортів у Світі: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні	
7.3.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Африки	
7.4.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Австралії	
7.5.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Океанії	
7.6.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Південної Америки	
7.7.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Північної Америки	
7.8.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Азії	
7.9.	Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Європи	

8.	Курортний комплекс України	2
8.1.	Розвиток курортів в Україні	
8.2.	Характеристика курортного комплексу України	
8.3.	Територіальна структура курортного комплексу України	
8.4.	Основні типи курортів в Україні: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні	
8.5.	Основні курорти України	
8.6.	Функціональна структура санаторно-курортних закладів України	
9.	Охорона курортних комплексів від виснаження і забруднення	2
9.1.	Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом	
9.2.	Система стандартів з охорони курортних ресурсів	
9.3.	Системи стандартів з охорони природи	
9.4.	Проведення заходів з метою охорони курортних комплексів	
	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1: Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчого туризмі

Питання для усного опитування та дискусії

1. Курорти: поняття, функції, види, інфраструктура
2. Курортна справа як елемент охорони здоров'я напрям лікувально-оздоровчого туризму
3. Курортологія: визначення, завдання, напрямки
4. Базовий понятійний апарат Курортології

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: природні лікувальні ресурси, курортні ресурси, лікувально-профілактичні послуги, курорт, санаторій, профілакторій, біоклімат, ландшафти, гідромінеральні ресурси, бальнеологічні ресурси, біосферні заповідники, ботанічні сади, дендрологічні парки, заказники, заповідні урочища, землі рекреаційного призначення, зоологічні парки, карстова печера, клімат, курорт, ландшафт, лікувальні мінеральні води, національні природні парки, природні лікувальні грязі (пелоїди), природні лікувальні (курортні) ресурси, природні туристичні ресурси, природно-заповідний фонд, природні заповідники, регіональні ландшафтні парки, рекреаційні ресурси, спелеологія, таласотерапія, флора, фауна

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Поняття й особливості лікувально-оздоровчої місцевості.
- Особливо цінні та унікальні природні лікувальні ресурси.
- Загальнопоширені природні лікувальні ресурси.
- Оздоровчий туризм.
- Медичний (лікувальний) туризм.

Семінарське заняття 2

Тема 2: Організація санаторно-курортної справи

Питання для усного опитування та дискусії

1. Класифікація курортів
2. Інноваційні типи курортів
3. Організація санаторно-курортного обслуговування

4. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні
5. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні
6. Організація дієтичного харчування

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: курорт, санаторій, курортно-рекреаційна діяльність, дієтичне харчування, кліматичний курорт, бальнеологічний курорт, грязьовий курорт, курорт з особливими природними ресурсами, кліматокумисолікувальний курорт, кліматобальнеологічний курорт, бльнеогрязьовий курорт, Wellness-клуб, клубний SPA-центр, фітнес-центр, салон краси, Hotel SPA, душ Шарко, перлова аромованна, камерна ванна, гідромасаж, водоростелікування, грязелікування, масаж, лімфо дренаж, ендермологія, пресотерапія, світлотерапія, кріотерапія, стоунтерапія, кардіотренінг.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Правове регулювання діяльності санаторно-курортних закладів
- Концепція маркетингу в управлінні санаторно-курортною діяльністю
- Кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу
- Організація дозвілля в санаторно-курортних закладах: анімаційний сервіс
- Забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів

Семінарське заняття 3

Тема 3: Основи медичної кліматології та лікувальної фізкультури

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття та завдання медичної кліматології
2. Типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини: адаптація, акліматизація, загартування
3. Основні методи кліматотерапії
4. Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур
5. Курортні ландшафти та їх використання в рекреаційних цілях
6. Рухова активність в умовах курорту
7. Основи лікувальної фізичної культури (ЛФК)
8. Форми занять ЛФК
9. Масаж у комплексі санаторно-курортного лікування
10. Основні види масажу

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: клімат, погода, курортні ландшафти, медична кліматологія, адаптація, акліматизація, загартування, кліматотерапія, лікувальна фізична культура (ЛФК), санаторно-курортне лікування, масаж, метеорологічні зміни, термічний режим, зона комфортності, кліматопроцедура, кліматоутворювальні фактори, космічні (планетарні) фактори, географічні фактори, антропогенні фактори, ультрафіолетове випромінювання, засмага.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Основні ознаки й елементи медичної кліматології
- Основні ознаки й елементи лікувальної фізкультури

Семінарське заняття 4

Тема 4: Основи бальнеології і термотерапії

Питання для усного опитування та дискусії

1. Лікувальна дія прісної води на організм людини
2. Гідротерапія

3. Визначення та основні поняття бальнеології
4. Основні методи бальнеологічного лікування
5. Бальнеотехніка: предмет, завдання, технологічні схеми
6. Термотерапія: поняття, сутність, різновиди
7. Парафінолікування
8. Озокеритолікування
9. Лікування нафталанською нафтою
10. Лікувальна дія пари

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бальнеологія, бальнеотехніка, термотерапія, парафінолікування, озокеритолікування, лікування нафталанською нафтою, гідротерапевтичні процедури, мінеральні води, природні теплоносії, лазня.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Основні чинники дії на організм при застосуванні природних теплоносіїв
- Реакції термотерапії на організм людини

Семінарське заняття 5

Тема 5: Основи грязелікування, лікування глиною і піском

Питання для усного опитування та дискусії

1. Лікувальні грязі: поняття та класифікація
2. Особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини
3. Методики проведення грязелікувальних процедур
4. Цілющі властивості й хімічний склад глини
5. Види лікувальної глини та їх використання в курортній практиці
6. Глинотерапія (болюсотерапія)
7. Лікування нагрітим піском (псамотерапія)

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: лікувальні грязі (пелоїди), сорбція, намулові сульфідні грязі, материкові грязі солоних озер, грязі морських заток, грязі приморських озер, грязі лиманів, грязі озерно-джерельного походження, грязелікування, мітігіроване грязелікування, грязетерапія, глинотерапія (болюсотерапія), лікування нагрітим піском (псамотерапія), глина, пісок.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Склад, властивості й методи нагріву лікувальних грязей
- Нові методики застосування лікувальних грязей
- Основні хвороби, при яких може допомогти розчин глини
- Методика отримання піщаних ванн

Семінарське заняття 6

Тема 6: Фітотерапія, апітерапія, преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори

Питання для усного опитування та дискусії

1. Фітотерапія: поняття, лікувальні форми
2. Апітерапія: лікування медом і продуктами бджільництва
3. Цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини
4. Фізіотерапія: поняття і сутність
5. Штучні фізичні фактори, що використовують у курортній лікувальній практиці
6. Методи апаратної фізіотерапії
7. Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: апітерапія, фізіотерапія, фармація, фармакопеї, фармакогнозія, фітотерапія, офіцинальні лікарські рослини, фармакопейні лікарські рослини, лікарські рослини народної медицини, нетрадиційна медицина (альтернативна медицина, народна медицина, цілительство), мед, віск, перга, пилок, маточне молочко, бджолина отрута, прополіс.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Фармація. Фармакопеї. Фармакогнозія
- Офіцинальні лікарські рослини
- Фармакопейні лікарські рослини
- Лікарські рослини народної медицини.
- Основні продукти бджільництва, які використовують в лікувальних цілях

Семінарське заняття 7

Тема 7: Санаторно-курортне господарство у Світі

Питання для усного опитування та дискусії

1. Зародження і розвиток курортів у Світі
2. Основні типи курортів у Світі: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні
3. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Африки
4. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Австралії
5. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Океанії
6. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Південної Америки
7. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Північної Америки
8. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Азії
9. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Європи

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: кліматичні курорти, бальнеологічні курорти, грязелікувальні курорти, перехідні курорти, курорти помірного поясу, субекваторіальні курорти, екваторіальні курорти, субтропічні курорти, тропічні курорти, курортне господарство, санаторно-курортна справа, рекреаційна географія.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Історія курортів Світу
- Континентальні й регіональні особливості курортів

Семінарське заняття 8

Тема 8: Курортний комплекс України

Питання для усного опитування та дискусії

1. Розвиток курортів в Україні
2. Характеристика курортного комплексу України
3. Територіальна структура курортного комплексу України
4. Основні типи курортів в Україні: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні
5. Основні курорти України
6. Функціональна структура санаторно-курортних закладів України

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: рекреаційна система, курортна система, функціональна структура рекреаційної системи, функціональна структура санаторно-курортних закладів, типологія

курортів, типологія пляжів, лікувально-оздоровча місцевість, кліматична споруда, медична споруда, метеорологічна споруда, воднорятувальна споруда.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Рекреаційна система Карпатського регіону
- Курортна система України
- Місце курортів України та Криму серед приморських кліматичних світових курортів
- Типи пляжів. Обладнання пляжу та організація пляжного відпочинку

Семінарське заняття 9

Тема 9: Охорона курортних комплексів від виснаження і забруднення

Питання для усного опитування та дискусії

1. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом
2. Система стандартів з охорони курортних ресурсів
3. Системи стандартів з охорони природи
4. Проведення заходів з метою охорони курортних комплексів

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: охорона курортних ресурсів, виснаження курортних ресурсів, забруднення курортних ресурсів, санітарно-бактеріологічні показники, гранично допустима концентрація (ГДК), санітарна охорона, охорона рослинного світу, охорона тваринного світу, охорона природи, екологічний збиток, якість води поверхневих водойм.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- Санітарно-бактеріологічні показники і норми лікувальної грязі
- Основи нормування гранично допустимої концентрації (ГДК) атмосферних забруднень
- Охорона ґрунтового покриття в межах курортних зон

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати базові елементи в організації курортної справи.

Тема 1: Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі

Завдання 1. Подайте класифікацію й коротку характеристику особливо цінних та унікальних природних лікувальних ресурсів у табличній формі.

Завдання 2. Дайте порівняльну характеристику оздоровчого та медичного (лікувального) туризму.

Тема 3: Основи медичної кліматології та лікувальної фізкультури

Завдання 1. Охарактеризуйте основні ознаки й елементи медичної кліматології

Завдання 2. Охарактеризуйте основні ознаки й елементи лікувальної фізкультури

Тема 4: Основи бальнеології і термотерапії

Завдання 1. Охарактеризуйте основні чинники дії на організм при застосуванні

природних теплоносіїв

Завдання 2. Опишіть реакції термотерапії на організм людини

Тема 5: Основи грязелікування, лікування глиною і піском

Завдання 1. Охарактеризуйте склад, властивості й методи нагріву лікувальних грязей

Завдання 2. Охарактеризуйте нові методики застосування лікувальних грязей

Тема 6: Фітотерапія, апітерапія, преформовані та рідкісні лікувальні курортні фактори

Завдання 1. Історія розвитку і сучасний стан фармакогнозії в Україні

Завдання 2. Історія розвитку і сучасний стан фармації в Україні

Завдання 3. Подайте класифікацію й коротку характеристику лікарських рослин у табличній формі

Завдання 4. Історія розвитку і сучасний стан народної медицини (цілительства, альтернативної медицини) в Україні

Завдання 5. Наведіть аргументи «за» і «проти» народної медицини (цілительства, альтернативної медицини) в Україні

1.5. Індивідуальні завдання

Розробіть презентацію на одну із запропонованих тем:

1. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Закарпатській області.
2. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи у Львівській області.
3. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Івано-Франківській області.
4. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Тернопільській області.
5. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Чернівецькій області.
6. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи у Волинській області.
7. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Рівненській області.
8. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Хмельницькій області.
9. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи у Вінницькій області.
10. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Житомирській області.
11. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Київській області.
12. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Черкаській області.
13. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Кропивницькій області.
14. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Одеській області.
15. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Миколаївській області.
16. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Херсонській області.
17. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Січеславській області.
18. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Донецькій області.
19. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Луганській області.
20. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Харківській області.
21. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Полтавській області.
22. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Сумській області.
23. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Чернігівській області.
24. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Запорізькій області.
25. Курортні ресурси й розвиток санаторно-курортної справи в Автономній республіці Крим.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Курорти: поняття, функції, види, інфраструктура
2. Курортна справа як елемент охорони здоров'я напрям лікувально-оздоровчого туризму
3. Курортологія: визначення, завдання, напрямки
4. Базовий понятійний апарат Курортології
5. Класифікація курортів
6. Інноваційні типи курортів
7. Організація санаторно-курортного обслуговування
8. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні
9. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні
10. Організація дієтичного харчування
11. Поняття та завдання медичної кліматології
12. Типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини: адаптація, акліматизація, загартовування
13. Основні методи кліматотерапії
14. Фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур
15. Курортні ландшафти та їх використання в рекреаційних цілях
16. Рухова активність в умовах курорту
17. Основи лікувальної фізичної культури (ЛФК)
18. Форми занять ЛФК
19. Масаж у комплексі санаторно-курортного лікування
20. Основні види масажу
21. Лікувальна дія прісної води на організм людини
22. Гідротерапія
23. Визначення та основні поняття бальнеології
24. Основні методи бальнеологічного лікування
25. Бальнеотехніка: предмет, завдання, технологічні схеми
26. Термотерапія: поняття, сутність, різновиди
27. Парафінолікування
28. Озокеритолікування
29. Лікування нафталанською нафтою
30. Лікувальна дія пари
31. Лікувальні грязі: поняття та класифікація
32. Особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини
33. Методики проведення грязелікувальних процедур
34. Цілющі властивості й хімічний склад глини
35. Види лікувальної глини та їх використання в курортній практиці
36. Глинотерапія (болусотерапія)
37. Псамотерапія
38. Фітотерапія: поняття, лікувальні форми
39. Апітерапія: лікування медом і продуктами бджільництва
40. Цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини
41. Фізіотерапія: поняття і сутність
42. Штучні фізичні фактори, що використовують у курортній лікувальній практиці
43. Методи апаратної фізіотерапії
44. Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування
45. Зародження і розвиток курортів у Світі
46. Основні типи курортів у Світі: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні
47. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Африки

48. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Австралії
49. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Океанії
50. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Південної Америки
51. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Північної Америки
52. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Азії
53. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Європи
54. Розвиток курортів в Україні
55. Характеристика курортного комплексу України
56. Територіальна структура курортного комплексу України
57. Основні типи курортів в Україні: кліматичні, бальнеологічні, грязелікувальні, перехідні
58. Основні курорти України
59. Функціональна структура санаторно-курортних закладів України
60. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом
61. Система стандартів з охорони курортних ресурсів
62. Системи стандартів з охорони природи
63. Проведення заходів з метою охорони курортних комплексів

1.6.2. Приклад екзаменаційного білета

1. Інноваційні типи курортів
2. Термотерапія: поняття, сутність, різновиди
3. Санаторно-курортна справа і рекреаційна географія Африки

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, та визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання.

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 12 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14, зі змінами).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів, наведений в таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	3	-	3	3	3	3	-	-	-	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5									5
	Усього балів										20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Гуменюк В.В. Державне регулювання курортно-рекреаційної сфери: монографія. К.: Київський національний торгово-економічний університет, 2016. 372 с.

2. Заваріка Г.М. Курортна справа: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 264 с.

3. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 січня 2006 року N 3370-IV. URL: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.

4. Кравець О.М., Рябев А.А. Курортологія: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2016. 102 с.

5. Краєвська А.С. Менеджмент діяльності санаторно-курортного закладу http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.php.

6. Курортологія та курорти України: навч. посіб / уклад. С.М.Малахова, О.О.Черепок, Н.Г.Волох. Запоріжжя: ЗДМУ, 2019. 105 с.

7. Мигалина Ю. Ю. Розвиток санаторно-курортної справи в Україні. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/mygalyna2.htm.
8. Основи курортології / М. В. Лобода [та ін.]; ред.: М. В. Лобода, Е. О. Колесник. К.: Видавець Купріянова О.О., 2003. 511 с.
9. Рибальченко Н.П. Стратегічні напрямки розвитку механізмів державного регулювання сфери туризму та курортів України. Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2020. № 2 (13). URL: <http://vdunuczu.net/ua/potochnyi-nomer>.
10. Рутинський М. Й. Класифікації та типології курортів. Вісник Львівського університету. – Серія географічна. – 2007. – Вип. 34. – С. 236–246.
11. Рутинський М. Й. Рекреалогія з основами курортології. – Ч. 1. Теоретичні засади : курс лекцій / за ред. М. Мальської. Львів: Фенікс, 2004. 68 с.
12. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 Березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249826501>.

3.2. Допоміжні джерела

1. Гродзинська І.О., Нездоймінов С.Г., Гусєва О.В., Замкова А.В. Основи рекреалогії. Економіко-екологічний та маркетинговий аспект: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 264 с.
2. Терещенко В.І., Штанько Л.О., Чаплигін В.П. Соціально-економічні основи рекреації та туризму: навчальний посібник. К.: Міленіум, 2019. 154 с.
3. Ведмідь Н. І. Класифікація санаторно-курортних і оздоровчих підприємств. Культура народів Причорномор'я. 2012. № 238. С. 9–13.
4. Кифяк В. Ф. Розвиток медичного туризму в регіонах України / В. Ф. Кифяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 1. – С. 30–33.
5. Загальні питання фізіотерапії. URL: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/sport_medic/lectures_stud/uk/med/li k/ptn/.
6. Засоби лікувальної фізичної культури. URL: <http://medical-enc.com.ua/sredstva.htm>.
7. Кінезітерапія. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Кінезітерапія>.
8. Лікувальні грязі та пелоїдолікування. URL: <http://sanikur.com/uk/4/22/25/>.
9. Нетрадиційна медицина. URL: <http://megasite.in.ua/5116-netradicijjna-medicina-te-shho-vi-ne-znali.html>.
10. Кліматолікування. URL: <http://sanikur.com/uk/4/22/23/>.
11. Курорти і санаторії України. URL: <https://ukraine-resorts.com/ua/>.
12. Мальська М.П. Медичний туризм: теорія та практика: навч. посіб. Київ, Центр учбової літератури, 2021. 128 с.
13. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
14. Ткаченко Т. Особливості управління закладами санаторно-курортної сфери. URL: http://www.lnu.edu.ua/faculty/intrel/2008_24/19.pdf.
15. Стафійчук В.І. Рекреалогія: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 428 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

http://tour.com.ua/	- Туристичний портал
http://unwto.org/	- UNWTO
http://whc.unesco.org http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php	- Офіційний сайт світової спадщини ЮНЕСКО
http://tourlib.net/ua.htm	- Всесвітня рада з туризму і подорожей (TheWorld Travel &TourismCouncil)
http://vseproturizm.blogspot.com/	- Все про туризм. Туристична бібліотека.
http://otiumportal.com/	- Все про туризм
http://stranamira.com/	- Туристичний портал
https://asean.org/	- Туристичний ресурс «Країни світу»
https://www.iata.org/index.htm	- Туристична асоціація країн Східної Азії (БАТА)
https://mkip.gov.ua/content/turizm.html	- Міжнародна асоціація повітряного транспорту
http://www.freefullpdf.com/	Міністерство культури та інформаційної політики України
http://www.nbu.gov.ua	База даних наукових публікацій
http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3	Бібліотека Верховної Ради України
https://library.ukma.edu.ua/	Наукова бібліотека імени М.Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
	Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»